

Raadsvoorstel

Onderwerp	Raadsvoorstel zienswijze over concept Centrumregeling Archeologische Monumentenzorg Delft en omstreken
Zaakid	2025-168572
Auteur	Margot de Vaal +31793469642 M.M.de.Vaal@zoetermeer.nl
Gemeentesecretaris a.i.	Meijer, A.S.
Afdelingshoofd	Breugem - Kusters Y.J.M. (Yvonne)
Portefeuillehouder	Wethouder Iedema
Medeverantwoordelijke(n)	

Uiterste behandeldatum (+ reden)	9 April 2026, omdat de gemeenteraad binnen 8 weken na ontvangst van het ontwerp van de regeling een zienswijze over het ontwerp van de regeling naar voren kan brengen.
Programma(s)	Programma 4 Vrije tijd
Eerdere besluitvorming	N.v.t.
Samenvatting	Tussen de gemeente Zoetermeer en de gemeente Delft geldt een dienstverleningsovereenkomst over archeologische monumentenzorg van meer dan 10 jaar oud. Deze afspraken worden geactualiseerd. En omdat verschillende gemeenten dezelfde wettelijke taken afnemen van de gemeente Delft, worden de afspraken gebundeld in een centrumregeling (artikel 8 lid 4 Wet gemeenschappelijke regelingen). Een juridisch duurzamere borging van afspraken over dienstverlening op het gebied van Archeologische Monumentenzorg is bovendien in ons belang. De wettelijke taken op het terrein van Archeologische monumentenzorg die voortvloeien uit hoofdstuk 5 en 9 van de Erfgoedwet, zullen namelijk niet op voorzienbare termijn komen te vervallen. Een centrumregeling is een lichte variant van een Gemeenschappelijke Regeling (hierna: GR) op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Om een (lichte variant van een) GR aan te gaan, kan de raad wensen en bedenkingen geven over het ontwerp van de centrumregeling (artikel 1 lid 2 en 3 Wet gemeenschappelijke regelingen). Daarom wordt dit voorstel aan de raad voorgelegd. Omdat het gaat om de meeste lichte vorm van een GR en de gemeente beperkt financieel risico loopt, is het voorstel om af te zien van het indienen van een zienswijze.
Bijlagen	1. Checklist Verbonden Partijen gemeente Zoetermeer 2. Concept centrumregeling Archeologische Monumentenzorg Delft en omstreken

Raadsbesluit

Raadsvoorstel zienswijze over concept Centrumregeling Archeologische Monumentenzorg Delft en omstreken
2025-168572

De raad van de gemeente Zoetermeer;
Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 17 maart 2026

besluit

1. Geen zienswijze over de concept Centrumregeling Archeologische Monumentenzorg Delft en omstreken in te dienen.

Over dit besluit geen referendum mogelijk te maken, omdat het een organisatorische aangelegenheid van de raad betreft. Dit besluit treedt in werking de dag na de bekendmaking daarvan.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad op 9 april 2026

de griffier,

de voorzitter,

drs. R. Blokland MCM

drs. M.J. Bezuijen

Toelichting

Probleemstelling en kader

Inleiding

De gemeente Delft heeft op dit moment meerdere verschillende regelingen en dienstverleningsovereenkomsten (hierna: DVO's) met omliggende gemeenten op het gebied van archeologische monumentenzorg, waaronder de gemeente Zoetermeer. De regeling met de gemeente Westland loopt af. De regelingen met gemeente Midden-Delfland en Pijnacker-Nootdorp zijn 20 jaar oud. De gemeenten Lansingerland en Zoetermeer maken nu gebruik van een DVO, die meer dan 10 jaar oud is.

De lopende regelingen en overeenkomsten zijn gemaakt op basis van verouderde wetten. Daarom moeten de afspraken worden geactualiseerd. En omdat de verschillende gemeenten dezelfde wettelijke taken afnemen, worden de afspraken gebundeld in een centrumregeling (artikel 8 lid 4 Wet gemeenschappelijke regelingen). Deze gemeenschappelijke regeling gaat over gemeentelijke wettelijke taken op het terrein van Archeologische monumentenzorg die voortvloeien uit hoofdstuk 5 en 9 van de Erfgoedwet.

Een centrumregeling is een lichte variant van een Gemeenschappelijke Regeling (hierna: GR) op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Om een (lichte variant van een) GR aan te gaan door het college, kan de raad wensen en bedenkingen geven over het ontwerp van de centrumregeling (artikel 1 lid 2 en 3 Wet gemeenschappelijke regelingen). Daarom wordt dit voorstel aan de raad voorgelegd.

Omdat het gaat om de meeste lichte vorm van een GR en de gemeente beperkt financieel risico loopt, is het voorstel om af te zien van het indienen van een zienswijze.

Beoogd effect

Het duurzaam voortzetten en actualiseren van de samenwerking met de gemeente Delft op het gebied van Archeologische monumentenzorg.

Voorstel/keuzemogelijkheden/risico's

1. Geen zienswijze over de concept Centrumregeling Archeologische Monumentenzorg Delft en omstreken in te dienen;

Argumenten

1.1 De archeologische monumentenzorg kan het beste worden uitgevoerd in samenwerking met de gemeente Delft

De archeologen van de gemeente Delft adviseren ons al meerdere jaren, naar tevredenheid, over archeologische aspecten in het kader van omgevingsvergunningen, toezicht en handhaving. Bovendien voldoen de archeologen van de gemeente Delft aan de Kwaliteitscriteria 3.0, voortvloeiend uit artikelen 18.20 tot en met 18.23 Omgevingswet.

De gemeente Zoetermeer kan zelf niet aan deze kwaliteitscriteria voldoen, omdat het minimaal vereiste aantal uren dat een medewerker aan deze taken moet besteden, bij ons niet haalbaar is. In Zoetermeer is het aantal archeologische adviezen te gering om medewerkers in dienst te hebben die 900 uur per jaar aan archeologische werkzaamheden besteden.

1.2 De Centrumregeling Archeologische Monumentenzorg Delft en omstreken zorgt voor een duurzame oplossing voor het uitvoeren van wettelijke taken op het gebied van Archeologische Monumentenzorg

Een juridisch betere borging van afspraken over dienstverlening op het gebied van Archeologische Monumentenzorg is in ons belang. Hiermee wordt namelijk geborgd dat gemeente Zoetermeer zich duurzaam kan laten adviseren door de centrumgemeente Delft over de wettelijke taken op het terrein van Archeologische monumentenzorg die voortvloeien uit hoofdstuk 5 en 9 van de Erfgoedwet. Het is bovendien niet de verwachting dat deze taken binnen een voorzienbare termijn komen te vervallen, want deze taken zijn vastgelegd in de Omgevingswet en vloeien voort uit het Europese Verdrag van Valletta.

Kortom, door deel te nemen aan de centrumregeling wordt het risico afgedekt dat de gemeente Zoetermeer in de positie komt dat de wettelijke taken op het gebied van Archeologische Monumentenzorg niet kunnen worden uitgevoerd.

1.3 Een centrumregeling is een lichte vorm van een GR

Bij een centrumregeling gaat het om een lichte vorm van een GR en wordt geen zelfstandige nieuwe organisatie opgericht. Iedere gastgemeente stelt de centrumregeling vast. In de centrumregeling staan de belangen, taken en verplichtingen waar gezamenlijk voor wordt gekozen. De besluitvorming en eindverantwoordelijkheid voor de taak blijft bij het college zelf liggen. De centrumgemeente Delft adviseert in mandaat en onder verantwoordelijkheid van Zoetermeer over Archeologische monumentenzorg. Voor Zoetermeer betreft het alleen de adviserende taken die voortvloeien uit hoofdstuk 5 en 9 uit de Erfgoedwet. De uitwerking hiervan wordt geregeld in een dienstverleningsovereenkomst.

Voordeel voor alle deelnemende gemeenten aan de centrumregeling is dat de expertise en slagkracht voor de taken wordt vergroot door de gemeentelijke samenwerking.

1.4 De financiële risico's zijn klein

De gemeente Zoetermeer neemt diensten af voor minimaal 75 uur per jaar. Deze 75 uur per jaar is gebaseerd op het gemiddelde aantal uren dat we in de afgelopen jaren hebben afgenomen bij de gemeente Delft.

Niet benutte uren kunnen niet worden meegenomen naar het volgende kalenderjaar. In 2026 gaat het om een bedrag van € 9.975,00. Het benodigde structurele budget is opgenomen in de Programmabegroting in programma 4 Vrije tijd (onderdeel monumentenzorg).

Als de gemeente uit de centrumregeling stapt dienen we een afkoopsom te betalen. Gezien de eerdere langdurige samenwerking wordt dit risico klein geacht.

Kantttekeningen

Niet van toepassing.

Financiën

Het besluit om af te zien van een zienswijze heeft geen financiële gevolgen.

Controleprotocol

Niet van toepassing.

Participatie en Communicatie

De centrumregeling is opgesteld op basis van de jaarlijkse evaluatiegesprekken met onder andere gemeente Zoetermeer.

Duurzaamheid

Niet van toepassing.

Toegankelijkheid en bruikbaarheid voor gehandicapten

Niet van toepassing.

Rapportage en evaluatie

In artikel 5 van de Centrumregeling staat dat de centrumgemeente Delft ten minste eenmaal per jaar rapporteert en evalueert. Ook is in artikel 6 bepaald dat iedere gastgemeente ten minste eenmaal per jaar wordt uitgenodigd voor een evaluatie van de uitgevoerde werkzaamheden, de aankomende werkvoorraad en eventuele bijzonderheden.

Planning

Door het college toezenden van de ontwerpregeling aan de raden van de deelnemende gemeenten	Artikel 1 lid 3 Wet gemeenschappelijke regelingen	Eind maart 2026
Binnen 8 weken na ontvangst van de ontwerpregeling kunnen de raden een zienswijze naar voren brengen bij het college	Artikel 1 lid 3 Wet gemeenschappelijke regelingen	Mei 2026
Toezenden regeling aan raden voor het verkrijgen van toestemming over het treffen van de regeling	Artikel 1 lid 4 Wet gemeenschappelijke regelingen	September 2026
Aangaan van de regeling door het college	Artikel 1 lid 4 Wet gemeenschappelijke regelingen	Oktober 2026